

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Pwyllgor:	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol
Dyddiad:	8 Mawrth 2021
Pwnc:	Adroddiad Cynnydd y Gwasanaethau Cymdeithasol
Pwrpas yr Adroddiad:	Cadarnhau'r cynnydd a'r gwelliannau a wnaed hyd yma yn y Gwasanaethau Cymdeithasol.
Cadeirydd Sgrwtini:	Cynghorydd Aled Morris
Deilydd(iaid) Portffolio:	Cynghorydd Llinos Medi
Pennaeth Gwasanaeth:	Fon Roberts, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol, a Phennaeth Gwasanaethau Plant a Theuluoedd Barbara Williams, Pennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Oedolion
Awdur yr Adroddiad: Ffôn: E-bost:	Emma Edwards Dirprwy Reolwr Busnes, Gwasanaethau Oedolion 01248 751887 Emmaedwards@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Perthnasol i bob Aelod Etholedig

1 - Argymhelliad/au

Gofynnir i'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol:

- **Gadarnhau ei fod yn fodlon ar gyflymder y cynnydd a'r gwelliannau a wnaed hyd yma yn y Gwasanaethau Cymdeithasol.**
- **Argymhell i'r Pwyllgor Gwaith fod cynnydd a chyflymder y gwelliannau yn y Gwasanaethau Cymdeithasol yn ddigonol.**

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor/ Blaenoriaethau Corfforaethol Eraill

Oes yn gysylltiedig â Chynllun Cyngor YM 2017-22 - Amcan 1, 2 a 3.

3 – Egwyddorion Arweiniol ar gyfer Aelodau Sgrwtini

Er mwyn cynorthwyo Aelodau wrth graffu ar y pwnc:-

3.1 Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau **[ffocws ar y cwsmer/ dinesydd]**

3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**

3.3 Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**

Caiff Adroddiadau AGC eu rhannu o dan Adran 5, pwynt 1 a 2 gan amlinellu'r cynnydd a wnaed hyd yma ar draws Gwasanaethau Oedolion a Gwasanaethau Plant a Theuluoedd, ac mae'n ceisio rhoi sicrwydd i aelodau o'r gwelliannau a wnaed.

3.4 Sgrwtini'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu sicrhau ansawdd **[ffocws ar**

berfformiad ac ansawdd]

Mae'r adroddiad hwn yn ceisio rhoi sicrwydd i Aelodau'r Pwyllgor Sgriwtini ein bod wedi datblygu a chynnwys prosesau Sicrhau Ansawdd, yr adroddir arnynt o dan Adran 5, Pwynt 4 yr adroddiad hwn.

3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:

- Hirdymor
- Atal
- Integreiddio
- Cydweithio
- Cynnwys

[ffocws ar les]

4 - Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

1. Gwneir cyfeiriad at awdit annibynnol o'r Gwasanaethau Oedolion. Pam mae'r adolygiad yma wedi'i gomisiynu a beth mae'n ei olygu?
2. Mae'r adroddiad yn trafod rhaglen wella sylweddol ar draws y Gwasanaethau Cymdeithasol. Pa flaenoriaethau gwella dylai'r Panel Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol edrych arnynt yn fanwl dros y misoedd nesaf?
3. Mae Pandemig Covid-19 wedi cael effaith wirioneddol ar ddarpariaeth Gwasanaethau Cymdeithasol. Pa arfer dda a nodwyd dros y flwyddyn ddiwethaf?

5 – Cefndir / Cyd-destun

Nod yr adroddiad hwn yw rhoi gwybodaeth i aelodau'r Pwyllgor Gwaith am y cynnydd ers cyfarfod y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar 22 Medi 2020.

Er bod ein gwaith yn cael ei flaenoriaethu ar sail gofynion statudol, rydym hefyd yn sicrhau bod ein hymdrechion yn gyson â'r blaenoriaethau corfforaethol fel y'u rhestrir yng Nghynllun y Cyngor. Yr amcanion perthnasol ar gyfer ein gwasanaethau yw:

Amcan 2: Cefnogi oedolion a theuluoedd sy'n agored i niwed i'w cadw'n ddiogel, yn iach ac mor annibynnol â phosibl

Cefndir

Rydym yn falch o allu adrodd, yn ystod y chwe mis diwethaf, er gwaethaf yr heriau dyddiol o ganlyniad i Covid-19 a bod Cymru yn y trydydd cyfnod clo cenedlaethol (ers 19 Rhagfyr 2020) a'r galw digynsail ar ein holl staff, ein bod wedi llwyddo i barhau â'n dyletswyddau statudol ynghyd â phrosiectau datblygu ac arloesi ar draws y ddau Wasanaeth. Fel Cyngor, rydym yn falch iawn o'n holl staff.

Panel Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol

Yn ystod y chwe mis diwethaf, er gwaethaf Covid-19, mae'r Panel Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol wedi parhau i gyfarfod yn rheolaidd wrth i gyfarfodydd gael eu cynnal ym mis Medi, Hydref, Rhagfyr, Ionawr a Chwefror ac mae cyfarfodydd yn y dyddiadur ar gyfer y misoedd i ddod hefyd. Mae'r panel yn parhau i dderbyn tystiolaeth am ddatblygiadau ar draws y ddau Wasanaeth gan gynnig haen arall o sicrwydd ar y

cynnydd sydd wedi'i wneud. Ynghlwm, mae crynodeb o fewnbwn y Panel Gwella dros y 6 mis diwethaf (**Atodiad 1**).

Sefyllfa Ariannol 2020-21

Rydym yn hynod o falch o allu cadarnhau bod y Gwasanaethau Cymdeithasol yn gweithio o fewn ei gyllideb a bod y Gwasanaethau Plant ac Oedolion ar y llwybr cywir i allu gorffen y flwyddyn ariannol yn y sefyllfa hon. Mae hyn wedi'i gyflawni drwy fwy o incwm drwy'r gronfa galedi ac hefyd drwy ddatblygu prosiectau newydd, defnyddio'r gronfa ICF er mwyn lleihau costau ymhellach tra hefyd yn cynnig gwell gwasanaethau – mae enghraifft o hyn yn cynnwys cefnogi plant i fyw adref.

1. Yr Wybodaeth Ddiweddaraf am y Gwasanaeth Plant a Theuluoedd:

a) Cardiau Adnabod Gyrfaoedd Ifanc

Ym mis Medi 2020 fel rhan o fenter genedlaethol Llywodraeth Cymru i gyflwyno cerdyn adnabod ar gyfer gofalwyr ifanc ledled Cymru, dechreuwyd gweithio mewn Partneriaeth â Gwynedd a Gweithredu dros Blant i ddatblygu cerdyn adnabod ar gyfer gofalwyr ifanc.

Y consensws oedd y byddai'n well gan ofalwyr ifanc, yn ôl yr adborth uniongyrchol, gael cerdyn adnabod digidol.

Ym mis Hydref 2020, cysylltwyd â'r Ymddiriedolaeth Gofalwyr a Llywodraeth Cymru i ofyn iddynt ystyried y posibilrwydd o dreialu'r opsiwn hwn fel rhan o'r cynllun i gyflwyno cerdyn adnabod Gofalwyr Ifanc ledled Cymru. Cytunwyd y gallem ddatblygu dogfen cynnig prosiect a gwneud cais am gyllid. Fel rhan o hyn, cysylltwyd â chwmni dylunio lleol i ystyried opsiynau a syniadau ynghylch diben y cerdyn adnabod a'r hyn y byddai'n ei olygu i Ofalwyr Ifanc.

Ddiwedd mis Tachwedd 2003, buom yn y grŵp Rhanbarthol a gan fod prototeip o Gerdyn Adnabod digidol bellach wedi cael ei ddatblygu, cytunwyd y byddai Ynys Môn a Gwynedd yn parhau â'r prosiect peilot ac yn ymgynghori â Gofalwyr Ifanc. Byddai'r siroedd eraill yn gallu ystyried datblygu eu cerdyn digidol eu hunain yn seiliedig ar ganlyniad y peilot.

Ym mis Rhagfyr 2020 datblygwyd y Cynllun Gweithredu canlynol:-

- Gweithredu dros Blant i drefnu sesiwn ymgynghori gyda Gofalwyr ifanc i gael eu hadborth ar y cerdyn hyd yma a chyfarfod y Dylunydd yn ystod yr wythnos sy'n dechrau ar 11 Ionawr. Cynhaliwyd ar 15 Ionawr 2021
- Trefnu cyfarfod gyda chynrychiolwyr o'r adran Addysg ar draws y ddwy Sir i drafod y defnydd o'r Ap mewn ysgolion a chodi ymwybyddiaeth o Wybodaeth a ddarparwyd gan yr Ymddiriedolaeth Gofalwyr ynghylch cefndir a phwrpas cerdyn adnabod Gofalwyr Ifanc a threfnu cyfarfodydd dilynol i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am ddatblygiad y prosiect. Cynhaliwyd y cyfarfodydd ar 19 Ionawr a 2 Chwefror 2021
- Cerdyn adnabod i fod yn barod i'w dreialu ym mis Chwefror
- Anelu at lansio'r cerdyn ar Ddiwrnod Gweithredu Gofalwyr Ifanc 16/03/21 a chodi ymwybyddiaeth yn lleol ar draws asiantaethau partner awdurdodau lleol a'r cyhoedd.

Ar hyn o bryd rydym yn gweithio gyda phartneriaid rhanbarthol i ddatblygu dull unedig o ddylunio cerdyn adnabod Gofalwyr Ifanc Gogledd Cymru ar ffurf ddigidol, cerdyn ac arddwrn.

b) Diweddariad "Cartrefi Clyd"

Gallwn gadarnhau bod Cartrefi Grŵp Bychan Brynhwfa a Llanfair wedi cyrraedd eu capasiti llawn (cyfanswm o 3 o blant). O ran lleoli'r trydydd grŵp yng Nghaergybi, rydym yn falch o gadarnhau bod y gwaith bellach yn mynd rhagddo yn yr ardd, yn dilyn oedi oherwydd COVID. Yn olaf, mae cynnig wedi'i wneud ar eiddo yn ardal Amlwch, gan ddefnyddio cyllid ICF er mwyn darparu llety i'n plant sy'n derbyn gofal.

c) Bryn Hwfa –

Nid yw'r ddarpariaeth Gofal Dydd bresennol ar gyfer Plant ag Anghenion Cymhleth yn addas i'r diben. Felly mae'r gwasanaeth wedi sicrhau cyllid ICF i brynu byngalo ar wahân er mwyn cynnig gwell darpariaeth gwasanaeth ar Ynys Môn. Mae eiddo wedi'i nodi ac mae'n cael ei brynu ar hyn o bryd. Bydd y gwasanaeth yn defnyddio technoleg er mwyn gwneud yr amgylchedd yn briodol i'r plant a'r bobl ifanc a fydd yn defnyddio'r ddarpariaeth. Bydd hefyd yn cynnwys cyfle i staff wella eu hyfforddiant er mwyn gallu cynnig darpariaeth Gofal Dydd sy'n gwella bywydau'r plant a'r bobl ifanc ar Ynys Môn sydd ag anghenion ychwanegol neu gymhleth.

d) Dim drws anghywir!!

Mae'r pandemig byd-eang wedi dangos yn glir bod cryn straen o safbwynt darparu gwasanaeth iechyd meddwl a gofal cymdeithasol i'n plant. Rhagwelir y bydd ein gwasanaethau iechyd a gofal yn gweld cynnydd sylweddol mewn angen dros y misoedd nesaf. Bydd angen ymateb cydgysylltiedig i sicrhau bod y cymorth a gynigiwn yn ddigonol i ymateb i'r galw hwn.

Yn y rhan fwyaf o ardaloedd yng Nghymru, mae plant a phobl ifanc sy'n profi trallod o ran iechyd meddwl, lles emosiynol a phroblemau ymddygiadol yn aros yn rhy hir i gael y cymorth sydd ei angen arnynt, ac mae tuedd i gael eu "taflu" o'r naill wasanaeth i'r llall sy'n methu â chytuno pwy sy'n gyfrifol am eu gofal.

Rydym am weld gwasanaethau sy'n croesawu plant a phobl ifanc a'u teuluoedd, yn hytrach na bod yn rhaid iddynt ddod o hyd at ffordd i wasanaethau drwy systemau cymhleth.

Mae angen symud yn gyflym tuag at ddull "Dim drws anghywir" wrth ymateb i les emosiynol ac anghenion iechyd meddwl plant a phobl ifanc. Mae hynny'n golygu na ddylid dweud wrth y teuluoedd, y plant a'r bobl ifanc droeon eu bod yn curo ar y drws anghywir wrth geisio cael help. Gallai hyn gynnwys modelau panel neu hwb i ddarparu cymorth cydgysylltiedig yn amserol, canolfannau galw heibio, timau amlddisgyblaethol, modelau sy'n sicrhau bod angen i lai o blant a phobl ifanc fynd oddi cartref i gael gofal arbenigol, neu gynlluniau ar gyfer gofal preswyl arbenigol yn nes at adref.

Cynllun:

1. Datblygu un pwynt atgyfeirio sy'n gysylltiedig â Theulu Môn.
2. Creu partneriaeth rhwng yr awdurdod lleol, y bwrdd iechyd a gwasanaethau'r trydydd sector.
3. Cynllunio ar weithdrefn ar gyfer trafod yr atgyfeiriadau hynny sy'n ymwneud ag awtistiaeth, anghenion iechyd meddwl ac anabledau. Gall hyn gynnwys cyfarfod penodol o'r ganolfan ymyrraeth gynnar neu ddefnyddio'r ganolfan ymyrraeth gynnar ar gyfer achosion lle nodwyd yr anghenion uchod.

4. Edrych ar ein hadnoddau dynol ac ariannol i weld a oes modd eu defnyddio'n well. Dylem anelu at osgoi dyblygu a diogelu ein gwasanaethau unigol.
5. Nodi gwasanaethau y mae angen eu gwella a sut i ddarparu'r gwasanaethau hynny'n hyfyw ar gyfer y dyfodol.

2) Yr Wybodaeth Ddiweddaraf am Wasanaethau Oedolion:

Comisiynu Archwiliad Annibynnol o'n Gwasanaethau Cymdeithasol i Oedolion

Ar hyn o bryd mae Peopletoo Ltd a The Acacium Group yn gweithio gyda'r Gwasanaethau Oedolion er mwyn cynnal adolygiad mewnol annibynnol o'n Gwasanaethau Gofal Cymdeithasol i Oedolion. Bydd hyn yn rhoi trosolwg manwl i'r awdurdod o'r maes gwasanaeth cymhleth hwn a bydd yn darparu argymhellion clir y cytunwyd arnynt o feysydd gwasanaeth penodol y mae angen i ni ganolbwyntio arnynt er mwyn gwella'r canlyniadau i'r defnyddiwr gwasanaeth.

Bydd yr adolygiad yn rhoi adborth yn uniongyrchol i Banel Gwella'r Gwasanaethau Cymdeithasol.

Ar hyn o bryd mae'r sefydliad annibynnol yn gweithio o bell ac yn cynnal cyfweiliadau yn Gymraeg a Saesneg gyda rheolwyr a staff, yn ogystal ag adolygu dogfennau, prosesau a data perfformiad.

- iii) **Sefydlu 3 Thîm Adnoddau Cymunedol, sydd wedi'u lleoli yn Amlwch, Ysbyty Penrhos Stanley a Llanfairpwll, a fydd yn dod â Staff y Cyngor a Betsi Cadwaladr at ei gilydd i wella mynediad i'n gwasanaethau gofal a chymorth cyn gynted â phosibl-**

Erbyn hyn mae gan Ynys Môn dri Thîm Adnoddau Cymunedol yn eu lle ac ar hyn o bryd oherwydd Covid-19 mae'r timau'n cyfarfod yn rhithwir.

Mae'r gwaith o adnewyddu adeiladau, seilwaith TG a pholisïau a gweithdrefnau gweithredu'n parhau, wedi'i ariannu gan y gronfa ICF.

- iv) **Strategaeth Cyfleoedd Dydd Anableddau Dysgu i Oedolion fel ein bod yn creu ystod ehangach o gyfleoedd dydd o ansawdd uchel i unigolion yn eu cymunedau-**

Mae dwy elfen i'r prosiect hwn – y ddarpariaeth fewnol a'r ddarpariaeth a gomisiynir yn allanol. Cytunwyd eisoes ar **Strategaeth Cyfleoedd Dydd Anableddau Dysgu i Oedolion fel ein bod yn creu ystod ehangach o gyfleoedd dydd o ansawdd uchel i unigolion yn eu cymunedau**. Cytunwyd ar Strategaeth Gwasanaethau Dydd 2019–2022 ar ôl ymgysylltu ac ymgynghori'n helaeth â defnyddwyr gwasanaeth a'u teuluoedd. Bwriedir i'r ddau brosiect gyfrannu at gyflawni'r Strategaeth hon, yn benodol:

- a) **Gwasanaethau dydd allanol** – y nod yw sefydlu fframwaith ffurfiol ar gyfer prynu darpariaeth dydd allanol a chyfleoedd gwaith a chymunedol a fydd yn canolbwyntio ar ganlyniadau, dilyniant, integreiddio ac yn rhoi mwy o ddewis i ddefnyddwyr gwasanaethau Ynys Môn. Mae angen mwy o gyfleoedd yn y gymuned ar ddefnyddwyr gwasanaeth a dewis sy'n gwella sgiliau personol ac yn sicrhau'r annibyniaeth fwyaf posibl.

Mae gwaith eisoes ar y gweill i ystyried opsiynau yn y gymuned ar draws yr ynys, gan ganolbwyntio i ddechrau ar Gaergybi a'r ardaloedd cyfagos. Mae'r grant refeniw ICF wedi ariannu Gweithiwr Cyfleoedd Cymunedol a ddechreuodd yn ei swydd ym mis Rhagfyr 2020.

Statws presennol:

- Gohiriwyd ers y cyfnod cyntaf o gyfyngiadau symud. Mae gwaith wedi aildechrau ar gwblhau'r Fanyleb Gwasanaeth y bydd angen i ddarparwyr allanol gydymffurfio â hi. Y fanyleb ddiwygiedig hon i'w rhannu â rhanddeiliaid mewnol – Tîm Anableddau Dysgu a gwasanaethau eirioli erbyn 31 Ionawr.
- Y darparwyr presennol i gael gwybod am yr amserlen erbyn 28 Chwefror.
- Cytundeb fframwaith i'w roi ar Gwerthwchi Gymru erbyn 31 Mawrth.
- Trefniadau newydd i'w gwneud ochr yn ochr ag ailagor gwasanaethau dydd ar ôl i'r cyfyngiadau symud ddod i ben.
- Gweithiwr Cyfleoedd Cymunedol i barhau i archwilio lleoliadau newydd.

b) Gwasanaethau dydd mewnol – y nod yw sicrhau bod gwasanaethau'n canolbwyntio mwy ar ganlyniadau gyda phwyslais ar gyflawni nodau personol.

Statws presennol:

- Gohiriwyd fel y cytunwyd gan y Pwyllgor Gwaith cyn y cyfyngiadau symud.
- Ymarferiad ymgysylltu â rhanddeiliaid allanol ar gynigion diwygiedig i ddechrau ar ôl i'r cyfyngiadau symud ddod i ben.

v) Yr wybodaeth ddiweddaraf am y Rhaglen Rhannu Bywydau

Mae'r pandemig wedi cael effaith enfawr ar ddatblygu'r rhaglen Rhannu Bywydau. Mae recriwtio galluogwyr wedi bod yn her o'r cychwyn cyntaf ond yn ystod y pandemig ni fu unrhyw ddiddordeb gan ddarpar alluogwyr. Arweiniodd y cyfyngiadau at gau'r holl wasanaethau dydd, roedd hyn yn berthnasol i'r rhaglen Rhannu Bywydau. Rydym wedi penderfynu parhau â'r prosiect a ariennir gan ICF ond rydym am ei ehangu i gefnogi pob person hŷn. Mae hwn yn brosiect ar y cyd â Chyngor Gwynedd ac wrth symud ymlaen bydd y rhaglen yn cysylltu'n agos â'r cynllun Rhannu Bywydau presennol ar gyfer pobl ag anableddau dysgu.

Mae gennym strategaeth a chynllun dementia lleol, a bydd y gwaith presennol yn alinio'r cynllun lleol â Strategaeth Dementia ranbarthol newydd Gogledd Cymru.

vi) Hybiau Cymunedol

Mae gwaith ar ehangu nifer y Canolfannau wedi'i ohirio oherwydd y pandemig. Fodd bynnag, mewn ymateb i'r pandemig rydym wedi gallu hyrwyddo ein gwaith rhithwir. Rhestrir rhai enghreifftiau isod:

Mae Age Cymru Gwynedd a Môn, Medrwn Môn a Chyngor Sir Ynys Môn yn gweithio mewn partneriaeth â detholiad o Hybiau Cymunedol ar draws Ynys Môn i dreialu cynllun Hybiau Digidol Ynys Môn. Y nod yw helpu i feithrin hyder digidol unigolion a lleihau unigrwydd yn ein cymunedau. Fel rhan o'r prosiect

hwn, bydd tabledi Samsung Tab A7 newydd yn cael eu rhoi ar fenthyg, ynghyd â bwndel o ddata 4G, ar gyfer pobl hŷn yn yr Hybiau Cymunedol a ddewiswyd am gyfnod o 3 mis, i wella eu sgiliau a'u hyder digidol.

Bydd cydgysylltwyr y Hyb Cymunedol yn cefnogi'r gwaith o hybu a hyrwyddo'r cyfle i'w trigolion lleol. Ar ddiwedd y cyfnod llogi bydd unigolion yn derbyn cyngor ar sut i brynu eu dyfais eu hunain, gyda'r dyfeisiau'n cael eu symud ymlaen i grŵp newydd o bobl ar yr ynys. I helpu'r bobl a fydd yn cael benthyg y tabled, mae'r prosiect hefyd ynparu dysgwyr a gwirfoddolwyr digidol. Bydd y gwirfoddolwyr yn derbyn hyfforddiant 'Hyrwyddwr Digidol' gan Gymunedau Digidol Cymru, ac yn derbyn cefnogaeth barhaus gan eu Hyb Cymunedol lleol. Bydd gwirfoddolwyr yn darparu cymorth dros y ffôn, dros alwad fideo, neu o fewn sesiynau yn yr Hyb Cymunedol lleol - yn amodol ar gyfyngiadau COVID-19. Fel rhan o brosiect Hybiau Digidol Ynys Môn, bydd gwefan newydd, www.cymuned.co.uk yn cael ei datblygu ar gyfer yr hybiau a fydd yn rhan o'r peilot i ddechrau. Bwriad y wefan yw galluogi cymunedau i gadw mewn cysylltiad â gweithgareddau rhithwir yr hyb.

Bydd y rhai sy'n llogi'r dyfeisiau yn cael cymorth i gyrchu a defnyddio'r wefan. Mae'r wefan yn cynnwys gweithgareddau, newyddion, dolenni, digwyddiadau byw - a'r cyfle i aelodau'r gymuned gyfrannu cynnwys i'r safle. Yr hybiau a fydd yn rhan o'r prosiect peilot hwn ac yn gallu llogi dyfeisiau fydd: • Canolfan Gwelfor, Caergybi • Jordan Arms, Bryngwran • Cynllun Tro Da Seiriol • Caru Amlwch • Gwasanaeth Tai Cyngor Ynys Môn (a fydd yn llogi rhai dyfeisiau, yn ogystal ag archebu eu 20 dyfais eu hunain i'w llogi i'w tenantiaid) (Bydd Cynllun Tro Da Benllech a Heneiddio'n Dda Amlwch a Llangefni hefyd yn rhan o'r prosiect o ran y wefan, ond ni fyddant yn llogi dyfeisiau ar gyfer eu cymunedau).

c) Diweddariad Pandemig COVID-19 y Gwasanaethau Cymdeithasol:

Yn ystod y chwe mis diwethaf rydym wedi dechrau'r trydydd gyfnod o gyfyngiadau symud cenedlaethol oherwydd pandemig Covid-19, a ddaeth i rym ar 19 Rhagfyr 2020, ac rydym yn parhau i fod yn y sefyllfa hon.

Fel Cyngor rydym yn parhau i ymateb i'r pandemig, rydym yn parhau i weithio o'n cynlluniau Rheoli Parhad Corfforaethol a Busnes, sy'n cynnwys:

- Cyflwr y pwerau a'r cyllidebau brys a ddefnyddir
- Mae'r Tîm Ymateb Rheoli Argyfwng yn parhau, wrth reoli busnes fel arfer, ac yn paratoi ar gyfer y cyfnodau pan gaiff y cyfyngiadau eu llacio a'r adferiad
- Adroddiadau Sefyllfa Wythnosol yn cael eu paratoi i grynhoi penderfyniadau, materion a risgiau allweddol
- Cyfathrebu rheolaidd yn fewnol ag Aelodau a staff ac yn allanol drwy wefan a chyfryngau cymdeithasol y Cyngor
- Adroddiad Gwasanaethau Cymdeithasol yn wythnosol ar gyfraddau brechu staff
- Adolygu cofrestr risg COVID-19 ffurfiol a'i diweddaru'n wythnosol

Yn ystod y cyfnod parhaus o gyfyngiadau symud rydym wedi parhau i:

- gyflawni ein holl ddyletswyddau statudol;
- Gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru, Arolygiaeth Gofal Cymru, Cymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol (ADSS), Iechyd Cyhoeddus Cymru, BIPBC, Darparwyr a chydweithwyr o fewn Tîm Cydnerthedd Gogledd Cymru, yn ogystal â llawer o rai eraill;
- Cefnogi ein staff i weithio gartref – lle bo'n bosibl
- Rheoli storfa PPE y Cyngor, sy'n cynnwys dosbarthu cyfarpar diogelu personol Llywodraeth Cymru, a reolir o fewn adnoddau'r Gwasanaethau Cymdeithasol.
- Datblygu a defnyddio arferion gwaith arloesol i addasu i gyfnod y pandemig er mwyn hwyluso cyswllt, asesiadau, adolygiadau, gan sicrhau bod ein dyletswyddau diogelu'n cael eu cyflawni.
- gydymffurfio ag achosion Llys a Chynllunio Gofal.
- recriwtio Gofalwyr Maeth Awdurdodau Lleol.

Yn ogystal â hyn, yn ystod y 6 mis diwethaf rydym wedi:

- rheoli'r gwaith o gyflwyno Dyfeisiau Llif Ochrol (ALFf) Llywodraeth Cymru i ddarparwyr gofal cartref yr Ynysoedd (darparwyr mewnol ac allanol).
- paratoi ar gyfer cyflwyno ALFf ymhellach i dimau Gweithwyr Cymdeithasol, Gweithwyr Cymorth a staff rheng flaen allweddol eraill.
- gweithio gyda'r tîm Brechu Corfforaethol i gynnig brechlyn i'r staff enwebedig sy'n gymwys i gael y brechlyn â blaenoriaeth.
- Cefnogi'r cyngor gyda thaliadau i'n Darparwyr drwy Gronfa Caledi Covid-19 (tai gwagu, taliadau staff, taliadau hunanynysu staff, ac ati)
- gefnogi digwyddiadau Covid yn y sector Gofal Cymdeithasol sydd wedi cynnwys cymorth y Tîm Rheoli Heintiau (IMT).

d) Adolygiad Sicrwydd Awdurdod Lleol Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC)

Rydym yn ymwybodol y bydd ein harolygwyr yn AGC yn cynnal "Adolygiad Sicrwydd" ar draws pob un o'r 22 awdurdod lleol. Anelir at eu cwblhau erbyn diwedd Ebrill 2021. Hyd yma nid ydym wedi cael gwybodaeth am adolygiad Ynys Môn. Bydd yr adolygiad hwn gan AGC yn canolbwyntio ar Wasanaethau Oedolion a Gwasanaethau Plant a Theuluoedd.

Llythyr Cymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol (ADSS) er gwybodaeth.

CIW - Letter to
ADSS response - ENIADSS response - CYM

CIW - Letter to
ADSS response - ENIADSS response - CYM

6 – Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb [gan gynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

Ddim yn Berthnasol

7 – Goblygiadau Ariannol

Ddim yn Berthnasol

8 – Atodiadau:

Ddim yn Berthnasol

9 - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad i gael rhagor o wybodaeth):

Fel y'u cynhwyswyd.

Adroddiad Cynnydd y Panel Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol

Mae'r adroddiad cynnydd hwn yn cynnwys cyfeiriad at 3 cyfarfod o'r Panel Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol (a gynhaliwyd ar 27,10,20, 07.12.21 a 12.01.21) – ac o ganlyniad mae'n cwmpasu'r cyfnod **Hydref, 2020** → **Ionawr, 2021**

1. Adolygiad – blaen raglen waith y Panel a phennu blaenoriaethau ar gyfer 2020/21, gan gynnwys y trefniadau ar gyfer y rhaglen Ymweliadau Laming

- Nodwyd bod nifer o ddatblygiadau wedi digwydd yn y Gwasanaethau Cymdeithasol, a bod newidiadau sylweddol wedi'u gweld yn ddiweddar. Cytundeb i'r Panel benderfynu pa feysydd i ganolbwyntio arnynt yn sgil y Pandemig.
- Ymweliadau Laming- cyflwynwyd rhaglen ddiwygiedig ar gyfer Ymweliadau Laming yn sgil y Pandemig.

2. Perfformiad y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd → dangosyddion perfformiad (Ch 1 a 2)

Cyfeiriwyd at y data o ran perfformiad y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd a bod y rhain wedi bod yn gyson er gwaetha'r Pandemig. Cyfeiriwyd at yr ailgyfeiriadau fel rhywbeth positif gan pe na bai ailgyfeiriadau mewn pandemig y byddai hynny'n peri consyrn. Gwelwyd teuluoedd newydd na fyddai'n dod i sylw'r Gwasanaeth yn arferol yn dechrau ymddangos yn sgil y Pandemig. Ychydig o ddirywiad yn ystod Chwarter 2 mewn rhai dangosyddion perfformiad megis ymweliadau statudol amddiffyn plant ac asesiadau wedi'u cynnal o fewn 42 diwrnod (oherwydd cynnydd mewn achosion o ganlyniad i'r Pandemig, ac achosion mwy cymhleth). Er hynny, calonogol fod y Gwasanaeth wedi parhau i berfformio'n gyson.

3. Perfformiad y Gwasanaethau Oedolion → dangosyddion perfformiad (Ch 1 a 2)

Mae effaith y Pandemig i'w weld ar ddangosyddion perfformiad y Gwasanaethau Oedolion, megis adolygu cynlluniau gofal oedd tua 15% yn is na'r targed oherwydd anallu gweithwyr cymdeithasol i fynd i gartrefi. Cyfeiriwyd at y cymorth sy'n cael ei ddarparu i drigolion Môn sy'n eu galluogi i fyw yn eu cartrefi eu hunain, a hynny yn arwain at lai o gleientiaid yn symud i gartrefi gofal yn gyffredinol. Canmolwyd gwaith SPOA, sydd wedi gweld gostyngiad yn niferoedd sy'n dod i sylw'r Gwasanaeth. Nodwyd - efallai bod hynny'n rhannol oherwydd Covid, ond hefyd cyfraniad nodedig sefydliadau megis Medrwn Môn. Cafodd y Panel sicrwydd bod y Gwasanaeth yn perfformio'n dda er gwaetha'r Pandemig. Bydd y modd y mae cyfeiriadau yn cael eu derbyn i'r Gwasanaeth Oedolion yn cael ei adolygu yn gynnar yn 2021, er mwyn cael un pwynt mynediad i'r Gwasanaeth fel gyda Teulu Môn.

4. Trefniadau Cartrefi Gofal yn ystod Covid 19

Cafwyd cyflwyniad ar drefniadau'r cartrefi gofal yn ystod Covid 19. Clywyd am yr heriau a wynebwyd ar ddechrau'r Pandemig: diffyg PPE, cleientiaid ddim yn cael eu profi yn yr ysbyty cyn dychwelyd i'r cartrefi, canllawiau a rheoliadau yn newid yn gyson, trefniadau profi yn heriol ar y dechrau ac oedi sylweddol wrth dderbyn canlyniadau. Nodwyd bod achos positif

wedi bod yn un o gartrefi'r Cyngor ar ddechrau'r Pandemig, ac ers hynny bod achosion wedi bod mewn sawl cartref gofal.

Clywyd hefyd am yr arferion da a'r llwyddiannau, gyda chyswllt dyddiol gyda'r cartrefi gofal er mwyn eu cefnogi a chasglu data, a sicrhau cyflenwad digonol o PPE. Cynhaliwyd cyfarfodydd darparwyr wythnosol er mwyn rhannu arfer dda, a sicrhawyd dosbarthiad wythnosol o PPE i'r cartrefi gofal. Cyflwynwyd modiwl e-ddysgu i staff y cartrefi a rhannwyd llawlyfr â'r staff yn darparu cyngor hanfodol e.e. peidio â rhannu ceir, na gweithio mewn mwy nag un cartref gofal. Canmolwyd y mesurau rheoli heintiau llym a gyflwynwyd yn y cartrefi gofal, a'r gefnogaeth a ddarparwyd iddynt gan Dîm Iechyd yr Amgylchedd a'r TTP wrth ddelio ag achosion yn y cartrefi.

5. Cynllun Gwella Gwasanaethau Pobl Hŷn → diweddariad ar gynnydd a throsolwg o'r cyflawni yn ystod 2019/20

Cafwyd cyflwyniad yn rhoi trosolwg o'r cyflawni yn erbyn y meysydd gwella: Asesiadau Galluedd Meddyliol, Cofnodi Achosion / Dogfennu, Rheoli'r llwyth gwaith, taliadau uniongyrchol, ac Ailalluogi. Cafodd y Panel sicrwydd bod y cynllun gwella yn cael ei weithredu'n llwyddiannus a datblygiadau amlwg i'w gweld. Nodwyd y bydd adolygiad diagnostig annibynnol yn cael ei gynnal o'r Gwasanaethau Oedolion ar ddechrau 2021.

6. Her y Gaeaf yn y Gwasanaethau Oedolion

Nodwyd ei bod yn ddyletswydd ar wasanaethau'r Cyngor a gwasanaethau yn y gymuned i osgoi mynediad i ysbyty a rhyddhau buan pan fo'n bosibl.

Yn ychwanegol i bwysau'r gaeaf eleni mae angen delio â'r Pandemig a'r heriau sy'n gysylltiedig â hyn. Nodwyd bod gofal cartref ar gael 24 awr 7 niwrnod yr wythnos i drigolion yr Ynys, yn ogystal â gwasanaeth ail-alluogi sy'n gymorth er mwyn atal unigolion rhag dirywio a rhag gorfod mynd i'r ysbyty.

7. Mater Diogelu -Trais yn y Cartref

Cyflwyniad ynghylch y gwasanaethau cefnogaeth camdriniaeth ddomestig sydd ar gael, yn ogystal â'r niferoedd uchel o blant ac oedolion ar yr Ynys a effeithir gan gamdriniaeth ddomestig.

8. Adroddiad Drafft Archwilio Mewnol a Chynllun Gweithredu Panel Rhiantu Corfforaethol

Nodwyd bod yr archwiliad diweddar wedi edrych ar effeithiolrwydd y Panel Rhiantu Corfforaethol, gan edrych yn benodol ar drefniadau llywodraethu (aelodaeth, cylch gorchwyl, proses adrodd, cadw cofnodion, olrhain gweithredoedd a phrosesau rheoli risg). Daeth yr adolygiad i'r casgliad fod gan y Panel Rhiantu Corfforaethol rai rheolaethau da ar waith ar y cyfan i'w helpu i sicrhau bod y Cyngor yn cyflawni ei ddyletswyddau rhiantu corfforaethol. Er hynny, roedd rhai meysydd i'w gwella a fyddai'n cryfhau fframwaith gweinyddol a llywodraethu cyffredinol y Panel, megis adrodd yn flynyddol i'r Pwyllgor Gwaith, amserlennu gwaith ymlaen llaw, adroddiadau eglurhaol, ac olrhain gweithredoedd. Daeth yr archwiliad i'r casgliad y byddai'n ddoeth alinio'r Panel Rhiantu Corfforaethol a'r Panel Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol er mwyn manteisio ar y strwythurau llywodraethu cryf sydd eisoes wedi'u sefydlu. Cytunwyd i leihau nifer cyfarfodydd y

Panel Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol i 8 cyfarfod y flwyddyn, ac i'r Panel Rhiantu Corfforaethol gyfarfod yn chwarterol.

9. Cynllun Datblygu Gwasanaethau Plant → trosolwg o'r cyflawni yn ystod 2019/20

Nodwyd mai taith yw'r broses o ddatblygu gwasanaethau plant, ond er gwaetha'r Pandemig bod y ddarpariaeth wedi parhau, yn ogystal â chasglu data perfformiad. Nodwyd y cynnydd da sydd wedi'i wneud yn erbyn y 5 thema gan gynnwys dim swyddi gwag a defnydd priodol o staff asiantaeth dros gyfnod salwch a mamolaeth yn unig, dim cwynion wedi'u derbyn, a phlant yn derbyn lleoliadau lleol yn ddiweddar mewn Cartref Clyd neu gyda theulu lleol. Cafodd y Panel sicrwydd bod y Gwasanaethau Plant yn gweithredu'n effeithiol.

10. Adolygiad Diagnostig Annibynnol – Gwasanaeth Oedolion

Nodwyd y bydd adolygiad diagnostig annibynnol yn cael ei gynnal o'r Gwasanaeth Oedolion yn ei gyfarwydd, ac y bydd cynllun gweithredu yn cael ei greu er mwyn datblygu ymhellach a gwella ansawdd y ddarpariaeth.

Rhaglenwyd cyfarfodydd pellach o'r Panel fel a ganlyn:

- 22 Chwefror, 2021
- 23 Mawrth, 2021
- 20 Ebrill, 2021